

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pankradienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 9

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Vasario (February) 28, 1936.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVII

Uždarytos Opozicinės Lietuvos Partijos

Uždaryta Net Lietuvos Jaunimo Sąjunga

Lietuvoje Paliko Tik Viena Tautininkų Partija

KAUNAS. — Lietuvos vyriausybės oficiozas „Lietuvos Aidas“ išspausdina savasio 6 d. Eltos sekamą pranešimą:

„Vidaus reikalų ministeris, pasirėmęs draugijų įstatymo 48 str., šių metų vasario 6 d. nutarimais uždarė lietuvių krikščionių demokratų partiją, Lietuvos socialdemokratų partiją, Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungą, Lietuvos jaunimo sąjungą ir Lietuvos ukinininkų vienybę su visais jų organizacijų padaliniais visoje Lietuvoje.“

Pereitą rudenį krikščionių demokratų partijos ir Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos veikimas buvo tik sustabdytas. Dabar gi uždarytos visos Lietuvos visuomeninės organizacijos su visais jų skyriais Lietuvoje, kurių nekontroliuoja vyriausybė. Uždaryta net Lietuvos jaunimo sąjunga, kuri nėra jokia politiška partija. Taigi dabar Lietuvoje beliko tik viena tautininkų partija ir tik tos organizacijos, kurias kontroliuoja vyriausybė.

Pagaliau, tas draugijų įstatymas duoda teisę vyriausybei perimti valstybės išdui visų uždarytų organizacijų turtą, jeigu „negalima“ uždarytos organizacijos turto atiduoti tam,

Negirdėta Bausmė Tilžiškiui Lietuviui Moksleiviui

Tenka patirti iš „Tilsiter Zeitung“ 13 nr. apie vokiečių įstaičių pasielgimą su vienu Tilžės lietuvių gimnazijos mokiniu Banaičiu, kuris mokėsi gimnazijoje ir gavo parašyti namų darbą tema: „Tilžė, kaip pasienio miestas“. Jis, parašęs šį rašinį, įteikė savo mokytojams, kuriems jo darbas tiek nepatiko, kad jis buvo perduotas „aukštesnėms įstaigoms“, o pats Banaitis išvartas iš gimnazijos. Jam uždrausta įstoti į bent kokią kitą mokyklą ir neleidžiama vargonuoti Tilžės bažnyčioje lietuviškų pamakų metu. Maža to, dabar dar gresia Banaičiui pavojus atsiedurti jaunuolių pataisų namuose.

Ką gi mažametis Banaitis galėjo tokio parašyti, kad jį ištiktų toks baisus likimas? Matyti, jis, budamas atviros širdies lietuvis ir visiškai nenusivokdamas apie politiką parašė, kas nors minėtame rašinyje apie Tilžės arba prūsų lietuviškumą. Žinoma, jis tai galėjo parašyti tik prisiskaitęs Vokietijos mokslininkų, kurie prieš karą vienu balsu įrodinėjo, kad Rytprūsiai yra lietuviškos kilmės ir kad jų daugelis dar ir dabar moka lietuviškai, ypatinai Tilžės apylinkėse.

Kur gi čia kaltė? Juk patys

DZIAUGIASI AMERIKOS LIETUVIŲ PROGRAMU.

Lietuvos Konsulatas Chicagoje praneša, kad ryšium su specialiu radio programo transliavimu iš Chicago Lietuvos gau-ta šio turinio telegrama:

Chicago transliacija pavyko. Žadeikio kalbą gerai girdėjome. Turiniu džiaugiamės, koncertas buvo blogiau girdėti. Transliacija padarė neišdildomo įspūdžio. Sveikinam su dideliu darbu ir dėkojam Varagaičiui už rūpesdingumą.

DULR.

Lietuvai Nėra Ko Bijotis

Sąryšyje su Flandino Lozoraičio pasitarimais Matin iš patikimų šaltinių nurodo, kad Lozoraitis kalbėjė apie rimtą garantijų reikalą visoms valstybėms, kurios įeina į Tautų Sąjungą, o dar daugiau mažosioms valstybėms, kurios turi didelius ir smarkiai apsiginklavusius kaimynus. Tokia saugumo garantija turėtų didelės reikšmės įtemptos atmosferos išsklaidymui Europos rytuose ir ji ypatingo svorio turėtų tuo atveju, jei joje dalyvautų tiek Sovietai, tiek Vokietija. Lietuva esanti įsitikinusi, kad Gervėna ras kelią, kuris tinkamu būdu garantuos nepriklausomą ir ramų gyvenimą nedidelėms valstybėms Europos rytuose.

Ouvre reiškia nuomonę, kad Lietuvai šiuo metu nesą ko bijotis agresyvių kaimynų planų. Ar Lozoraitis gavęs kokius pažadus iš Flandino, apie tai laikraštis žinių neturįs.

Lietuvis Milionierius Skundžia Valdžią

New Yorko laikraščiai praneša, kad tulo Zelig Josephovits (Juosapavičius), kuris skelbiamas lietuviu milijonierium, advokatas pareikalavęs federalio teisėjo Paterson įsakyti sugrąžinti Juozapavičiui 10,000 \$20 auksinių monetų, kuriuos konfiskavo federalė valdžia. Šios auksinės monetos buvo sudėtos Chemical Safe Deposit kompanijos veltuose, adresu 32 Liberty St., New York'e ir slaptieji valdžios agentai tą Juozapavičiaus auksą užliko ir konfiskavo. Be to, dar uždėta drastiškos pabaudos Juozapavičiui ir jo giminei, kurios siekia virš milijono dolerių. Netik sukonfiskuota \$200,000 vertės auksas, bet dar ir tokias pabaudas reikia sumokėti.

Juozapavičiaus advokatai skundžia valdžią tuo pagrindu, kad prezidento Rooseveltto išleistas įsakymas konfiskuoti neatsiduotą vyriausybės žiniai auksą yra neteisėtas, kas liečiasi suvatinėmis grėisčiausiai bus Lietuvos žydas, nors pavardė labai lietuviška. Bet jei New York'e gyventų lietuviu milijonieriaus šeima, tai vargiai ji iškėtų nepasireiškus bent kokių lietuviškumui ir lietuviams ji būtų žinoma.

Padidėjo Vilniaus Bedarbių Skaičius

Lenkų spaudos žiniomis, fran-cuzų vyriausybė išstremė 1,500 darbininkų, kurie buvo nuykę Francijon įvairiems darbams. Padidėjus nedarbiui, visi svetimi šaliai buvo šalinami, o pirmiausiai lenkai, nes politiniai abiejų kraštų santykiai labai pablogėję.

Didelė dalis išstremtųjų iš Francijos darbininkų yra kilę iš Vilniaus ir jiems dabar tenka grįžti į Vilniaus kraštą ir čia didinti ir be to jau dideles bedarbių eiles.

Ispaniją Valdo Kairieji

MADRIDAS. — Kairiosios partijos, kurios laimėjo parlamento rinkimus, vėl atsistojo priekyje Ispanijos valdžios, premieriui Anuel Azana sudarius kabinetą iš kairiųjų partijų atstovų. Kabinetas liko sudarytas už keturių valandų po to, kai prezidentas Zamora pavėdė kabinetą sudaryti Azanai. Naujasis kabinetas susideda iš 13 ministrų, arba trijų ministerių daugiau, negu buvo senajame došiniųjų kabinete.

Naujasis premieras paskelbė, kad pirmas jo rūpesnis bus paliosuoti visus politinius kalinius. Bet tai gali padaryti tik pats parlamentas. Tačiau iki parlamento spės susirinkti, jau tapo išsijuntinėti teismams įsakymai kalinius paliosuoti, kad nebūtų mažiausio susitrukdymo jų paliosavime.

Pagaliau, vasario 22 d. žinios skelbia, kad politinės riaušės, kurios pasireiškė laike rinkimų ir po rinkimų parlamento, kurio įvyko vasario 9 d. ir kuriose nukauta 19 asmenų, dėl ko keliuose miestuose paskelbtas karas stovis, jau nurimo, kuomet iš kalėjimo paleista apie 30,000 politinių kalinių. Tačiau pietingioje Seville provincijoje dar ir vasario 22 d. pasireiškė riaušės, kurios vyriausybė buvo akreptos prieš bažnyčias. Po smarkių susikirtimų tarpe policijos ir riaušininkų pavyko atstatyti tvarką.

Čigonai Atnešė Epidemiją

Šio mėsiesio pradžioje Kapčiamiesčio, Veisėjų ir kitose pietų Lietuvos apylinkėse atsivaro susirgimų dėmėtąja šiltine, ir susirgimų vietą nuyko sveikatos departamento epidemijos gydytojas Brundza. Dabar Viktorinų pastatytas laikinas epideminis barakas.

Gydomasis personalas energingas ir stropiai kovoja su epidemija ir mano, kad visi susirgimai bus likviduoti per 10 dienų.

Veisėjų ir Leipalingio valsčiuose padaryta stropi dezinfekcija ir įspėti gyventojai, kaip kovoti su susirgimais.

Dabar uždarytos tų rajonų mokyklos po 10 dienų galės būti vėl atidarytos.

Tyrinėjant ligos atsiradimo priežastis pastebėta, kad ligą atnešė klajokliai čigonai, kuriuos vietos administracijos įstaigos smarkiai persekioja.

PRASIDĖS LIETUVOS—OLANDIJOS PREKYBOS DERYBOS.

Užsienų reikalų ministerija renka medžiagą prekių pasikeitimo kontingentams nustatyti tarp Lietuvos ir Olandijos, nes greitai laiku prasidės Lietuvos—Olandijos prekybos derybos.

Pereitų metų gruodžio mėn. pradėtos Lietuvos—Belgijos prekybos derybos iki šiol tęsiasi ir, gal but, tik po mėnesio bus užbaigtos. Užsienio reikalų ministerija tuo reikalu nusiuntė naujas instrukcijas Lietuvos pasiuntinybei Belgijoje.

Vokietijos - Austrijos-Italijos Sąjunga

FLORENCE, Italijoje. — Iš autoritetinių šaltinių patirta, kad Italija, Vokietija ir Austrija kuria trijų valstybių sąjungą, į kurią manoma įtraukti ir Vengriją, taip kad sudarytų prieškarinę Vokietijos-Austro-Vengrijos ir Italijos sąjungą. Einant projektuojama sutartimi, Vokietija ir Austrija sumažins tarpusavio muitus, Vokietija gi iš savo pusės garantuos Austrijos nepriklausomybę. Italija gi leis Austrijoje vystytis pan-germanizmui, bile jis nesisieks sunaikinti Austrijos nepriklausomybę.

Nubaudė Bombos Siuntėją

Pereitais metais Konradas Lisauskas (Vendžigalos valsc, Pagirų vienkienis) per Karmėlavos pastą atsiuntė Vilijampolės gyventojui Everestui Tamulevičiui baugios įtalpos siuntinį. Vėliau išaiškinta, kad siuntinyje buvo įrengta „pragaro mašinėlė“. Mat, Lisauskai prieš kelnerius metus pirkio iš Tamulevičiaus ukį už 20 tukst. litų. Bet sumokėjo 9,000 litų ir daugiau nemokėjo. Tamulevičius sutiko 4,000 litų nuleisti, kad tik sumokėtų likusią skolą. Jie to nepadarė. Tada Tamulevičius skolos vekselius suprotestavo ir pagal vekselius skolą ieškojo įprasta tvarka — pasieklė varžytines. Lisauskai, suprantama, tuo nebuvo patenkinti. Jų sūnus Konradas do karčius Tamulevičiui siuntė anoniminius grasinančius laiškus, o paskutinį kartą net „pragaro mašiną“. Laimė, „pragaro mašina“ nesprogo. Tamulevičius vakar buvo pakviestas į Kauno apygardos teismą, kaip liudytojas Lisausko byloje. Ekspertas pripažino, kad „mašina“ buvo tokia, kad galėjo sprogti ir žmogų sudraskyti. Kaltinamasis aiškino, kad daręs išsijaudinimo, bet, pasak prokuroro pad. Steponaičio, kelnerius metus susijaudinimas negali tęstis. Apygardos teismas K. Lisauską nubaudė aštuoneriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

Pagerinta Darbininkų Padėtis Muilo Dirbtuvėje

Panevėžy veikia ake. „Lietuvos Muilo“ b-vės muilo fabri-rikas, direktorium paskyrus chem. Zelčių, visais atžvilgiais daro didelę pažangą. Ne tik pagerinta gaminamo muilo kokybė, bet ir šiam fabrike dirbančių darbininkų reikalai, pačios darbo sąlygos bei atlyginimas sutvarkyti tikrai pavyzdinčiai. Dabar šiam fabrike kai kurie dirbantieji darbininkai į dieną uždirba iki 10 litų.

Patalpos, kuriose darbininkams tenka dirbti erdvios, šviesios; yra įrengti visi reikalingi patogumai ir tt. Atlyginimas išmokamas visuomet laiku. Prie fabriko, tose pačiose patalpose, dabartinio fabriko direktoriaus pastangomis, darbininkams įrengta speciali salė užkandžiams bei pietų poilsiui.

Patenkinti Lietuvos Žygiais Klaipėdoje

Lozoraitis Priminė Signatarėms Valstybėms Jų Atsakomybę Klaipėdos Reikalais. Baldžiaus Direktorija Vis Šalina Lietuvius Iš Vietų

LONDONAS. — Observerio diplomatinis korespondentas rašo, kad vienas iš ministerio Lozoraičio diplomatinio pasitarimų Londone svarbiųjų rezultatų yra tas, kad britų užsienių reikalų ministeriui Edenui teko iš pirmų šaltinių iš ministerio Lozoraičio sužinoti tikrąjį dalykų stovį Klaipėdoje. Didžiausio patenkimo suteikė aiškiai nustatytas faktas, kad Lietuva padarė net daugiau, kaip Klaipėdos statutą garantuojančios valstybės galėjo iš jos tikėtis. Tačiau nerimas dėl Vokietijos Klaipėdoje vaidinamo vaidmens nėra sumažėjęs.

Daug gero tikimasi iš progos, kuri buvo suteikta Londone, įspėti visas suinteresuotas šalis, kad jos, pirma ėmusios žygių Vokietijos teisėms Klaipėdos krašte apsaugoti, dabar turį būti lygiai atsakingos už Lietuvos suverenumo tame krašte apsaugojimą.

BALDZIUS NENUILSDAMAS „VALO“.

Baldžiaus direktorija ir toliau visu atkaklumu šalina iš autonominių įstaigų lietuvių valdininkus, turinčius didelį stažą savo tarnybos srityje. Taip, šiomis dienomis direktorija atleido 3 policijos tarnautojus Klaipėdiečius, kurie šio srityje turį didelį patyrimą ir savo laiku yra tarnavę Kauno apygardos teisme, kaip liudytojas Lisausko byloje. Ekspertas pripažino, kad „mašina“ buvo tokia, kad galėjo sprogti ir žmogų sudraskyti. Kaltinamasis aiškino, kad daręs išsijaudinimo, bet, pasak prokuroro pad. Steponaičio, kelnerius metus susijaudinimas negali tęstis. Apygardos teismas K. Lisauską nubaudė aštuoneriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

MOKYTOJAI NORI MOKYTIS LIETUVIŲ KALBOS.

Klaipėdos krašto mokyklų rumai kreipėsi į krašto direktoriją, prašydami surasti lėšų įsteigti lietuvių kalbos kursams krašto mokytojams, kurie lietuvių kalbos nemoka. Be to, prašo šių metų samatoje surasti lėšų mokytojų žinioms plėsti.

Verta pažymėti, kad nemoką lietuvių kalbos mokytojai iki šiol neparodė tikro noro kalbą išmokyti, nes savo profesinėse organizacijose to klausimo niekada nelietsdavo, nors kitais įvairiais klausimais ten plačiai pasitardavo.

NUTEISTI VOKIETININKAI DUODA MALONĖS PRAŠYMUS.

Užsienų laikraščiuose pasirodė žinių, kad 66 nuteisti Neumanno ir Sasso byloje kaliniai yra jau padavę J. E. p. Respublikos prezidentui malonės prašymus. Patikrinus tas žinias, pasirodė, kad dalis kalinių yra tikrai tokius prašymus įteikusi kalėjimo administracijai, ta-

Perankstyvos Lenkų Demonstracijos

Demonstracijos prieš Lietuvą Vilniuje jau baigėsi. Demonstracijų metu ir po tų demonstracijų buvo surinkta tuo tarpu dar nežinoma suma pinigų Nepriklausomoje Lietuvoje gyvenantiems lenkams šiepti ir daugiau nieko. Lenkų jaunomėnė, kuri buvo išsiųsta gatvėms į demonstracijas, jau grįžo į mokyklą ir užsiėmė kasdieniu darbu. Gyvenimas nuplaukė savo vaga.

Idomų tačia užkulisiai Vilniuje kalbama apie tai, kad generolas Osikowski, didžiausias demonstracijų prieš Lietuvą organizatorius, gavęs papeikimą nuo premiero Kosciolkowskio už nelauku sukeltą lenkų visuomenėje erzėlį prieš Lietuvą. Osikowski, esą, teisinis, jog jam taip veikti buvo įsakęs ministeris Beckas. Tačiau ministras Beckas yra užsienių reikalų ministeris ir į vidaus reikalus, esą, neturėjo kištis.

Žodžiu, kaip ten yra — sunku pasakyti, tačiau po tų visų demonstracijų Vilniuje jaučiama kažkaip neskaniai. Tenkinamasi tuo, kad vienas kitur uždarama lietuviška kaimo skaitykla arba Sv. Kazimiero draugijos skyrius. Kitose vietose, kaip, pavyzdžiui, lietuvių gimnazijoje Viliūje, policija patikrino gimnazijos mokytojų dokumentus, kitur vėl daromos kratos pas lietuvius ir panašiai.

POLICININKAI GALĖS BAUSTI.

Prieš porą metų vidaus reikalų ministerijai buvo pradėtas ruošti įstatymas, pagal kurį policininkas galėtų gatvėje piliečius administraciniai bausti. Bet tas įstatymo projektas taip ir liko iki šiam laikui neparuoštas.

Kadangi bylomis už girtuokliavimą ir trukšmo kėlimą apylinkių teismai yra labai apsunkinti, tai vidaus reikalų ministerijai vėl keliamas klausimas apie minėto įstatymo reikalingumą.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SUSIVIENIJIMO NELAIMĖ

Atvėjų atvejais tilpo „Tėvyneje“ SLA. veikėjų nusiskundimai dėl varomoms Susivienijimo diskreditavimo kampanijos mūsų spauldoje. Ypatingai vertas dėmesio SLA. 238 kuopos organizatoriaus, p. J. J. Pidos, nusiskundimas, tilpus pereitami „Tėvyneje“ num., kiek Susivienijimo plėtimui kenkia mūsų spauldoje telpančios polemikos SLA. reikalais. Blogiausiai yra tas, kad tose asmenimis liečiančiose polemikose neapsieinama be diskreditavimo ir pačios organizacijos.

Atvėjų atvejais šioje vietoje nurodėme, kad jungiant su asmenimis polemikomis organizacijos reikalus, neigiama prasme juos perstatant visuomenei, pirmiausiai daroma sunkiai atitaisoma žala pačiai organizacijai. Bet SLA. reikalais įdomiausiai mūsų spauldą jokia dėmesio nekreipė ir tas mūsų pastabas. Dabar SLA. kuopos organizatorius gyvu pavyzdžiu nurodo ką ištikrų Susivienijimo diskreditavimas reiškia.

Pikčiausiai ir nesąžiningiausiai Susivienijimo reikalais išmislai ir ekonominio sunklaikio sudarytų sunkenybių išsididimai bei SLA. veikėjų niekinimai pasirodė tokiose rašiniuose, kurie slapukų rašomi. Mat slapvardžiu pasislėpusiam asmeniui nereikia skaitytis nei su žodžiais, nei su faktais — savo tikslo pasiekimui galima visokius išmislus skelbti, nesąžiningiausiai demagogiškai naudoti. Bet ji mūsų laikraščio redaktoriai turėtų atminti, kad jie nėra moralė ir juridinė atsakomybė už tokių slapvardžių pasislėpusių asmenų skelbiamus išmislus ir šmeižtus.

Susivienijimui pritariančių laikraščių redaktoriai galėtų bent tiek gero Susivienijimui padaryti, jei netalpinėtų slapvardžiais pasirašomų polemikų, kuriomis liečiami SLA. reikalai ir organizacijos padėtis. Tokiu atveju būtų sustabdytas Susivienijimo diskreditavimas visuomenės akyse ir nebūtų užkirstas kelias Susivienijimo plėtimui — naujų narių gavimui. Kuomet Susivienijimo darbų kritikai būtų priversti pasirašyti savo pavardę po tokiais rašiniais, tai tos visos polemikos mūsų spauldoje žymiai sušvelnėtų.

Todel prašome Susivienijimui pritariančių laikraščių redaktorių pagelbėti prašalint tą mūsų organizacijos nelaimę — jos diskreditavimą visuomenės akyse. Tą pagalbą kiekvieno laikraščio redaktorius gali suteikti: nedėkite savo laikraštį slapukų rašinių, kuriais neigiama prasme perstatomi Susivienijimo reikalai.

Besilankant Lietuvoje

Rašo S. E. Vitaitis — „Tėvynės“ Redaktorius.

(Tąsa)

Svečiuose Pas Prezidentą.

Rugpjūčio 16 d. ryte kongreso posėdis, kuris tęsėsi iki vėlyvo popiečio. Vėliaus komisijų posėdžiai, kuriuose svarstyta kongreso priėmimui rezoliucijos. Niekio įdomaus, paprasta susirinkimų tvarka darbas eina.

Pora dienų pirm to, kai kurie kongreso dalyviai gavo Lietuvos prezidento p. Smetonos pakvietimą atsilankyti į prezidento rumus pasisvečiuoti — arbatėlei, kaip popietines vaives priprasta Kaune vadinti. Užkvietimą gavau ir aš. Įdomu pamatyti, kaip Lietuvos prezidentas gyvena. Juk nebuvau matęs jokios valstybės valdono namų. Tad nuskirti laiku, apie 5-tą valandą popietį, sėdam į taksi pp. Trečiokas, Karpis ir aš ir vykstame į prezidento rumus. Privaziavus augšta geležinė tvora aptvertą prezidento rumų kiemą, soferiui sutrubijus automobilio sireną, prie vartų stovinti sargai pasitraukė į abi puses ir salutuodami įleido mūsų automobilį į kiemą. Privaziavus prie rumų durų, tarnas prisėkęs atidarė automobilio duris ir čia pat prie įėjimo į rumus stovinti du ginkluoti sargai — kareiviai vėl mus pasaliutavo.

— Juk mes ne karininkai, kam jie mus salituoja? — stebiuosi.

— Jie salituoja prezidento svečius, taip jau pas mus priimta — paaiškino čia prie mūsų priėjęs geras pažįstamas p. Jakševičius-Alantais.

Laukiamajam kambaryje uniformuotus prezidento rumų prižiūrėtojas mandagiai pasirašė visus pasirašyti į prezidento svečių knyga. Susirinko gal apie 50 svečių ir viešnių, daugiausiai užsienio lietuviai ir kai kurie vietiniai žurnalistas bei Eltos direktoriaus p. Dailidės, ministeris pirmininkas p. Tubelis, užsienio reikalų ministeris p. Łozoraitis ir kt., jų tarpe ir mums amerikiečiai gerai pažįstamas p. B. K. Balutis, kuris įeinant į valgomąją salę ir prezidentui Smetonai su kiekvienu svečiu pasisveikinant, perstatė amerikiečius.

Pasidairius po Lietuvos prezidento rumus, jokių nepaprastų papuošimų, jokios akimvėriacijos prabangos nesimato. Visur matyti tik gana žymus kuklumas, paprastumas. Valgomųjų salė žymioje vietoje pakabintas ant sienos mūsų kalbos piešiniai — kalbininko senelio Jablonskio padidintas atvaizdas. Išliko gražu, kuomet Lietuvos prezidento rumus puošia mūsų pirmojo kalbininko atvaizdas, pamaniau vienas sau.

Svečiai susėdo prie atskirų stalų, apkrautų šaltais užkandžiais ir vietoje „arbatėlės“, ant stalų stovi konjakas ir krupnikas bei kavos tamai pristatė kiek tik kas norėjo. Lietuvos žurnalistas su Eltos direktorium priešaky, taipgi mes Amerikos, Latvijos ir Pietų Amerikos laikraštininkai užėmė vieną stalą. Žurnalistas visuomet sau daug pasivelija, tad ir šia proga mūsų stalas buvo linksmiausias ir trukšmingiausias iš visų kitų.

Seimininkas, prezidentas Smetona, prisėdęs prie kiekvieno stalo keliolika minučių pasikalbėjo su svečiais. Pagaliau, priėjęs prie mūsų stalo šypsodamas pasveikino:

— Sveiki

Vakarienēs rengējai pranešē, kad vakarienē atsisub balanžio 25 d. Ligonij lankytojai pranešē, kad serga Kazimieras Strikulis, randasi ligininēje ir J. Kruopa. Sekantis susirinkimas atsisubis kovo 5 d., 103 Green St., vakare.

P. Motieciūšs — koresp.

Dēka tū laiku „tolerancijos”,
ŠLA. anrių skaičius nupuo-
lno 22 tukstančių arti ligi 14
tukstančių. Pinigiskai taip pa-
susilpnējoms. Broļiai, t̄ai vis-
ta savjūs praeties ir ta pra-
eitis tū žmonių tolerancijos is-
torija bus liudnai užrašyta Su-
sivienijimo istorijos lape.

Praleidus tuos teroro laikus.

Vakarienēs rengējai pranešē, kad vakarienē atsisub balanžio 25 d. Ligonij lankytojai pranešē, kad serga Kazimieras Strikulis, randasi ligininēje ir J. Kruopa. Sekantis susirinkimas atsisubis kovo 5 d., 103 Green St., vakare.

P. Motieciūšs — koresp.

S. L. A. REIKALAI

30,000 Narių

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susilaukė savo Aukstinio Jubilėjaus. Tuo nuotikiu gerisi pati organizacija ir didžioji visi jos nariai. Iš šimtų visokių Amerikos tarpe įsikurusių organizacijų bėgyje paskutinio pusmėžio, mažai užsiliko. Daug iš vienos ar kitos priežasties likvidavosi. Bet Susivienijimas, per tą pusmėžį, išaugo ir išbuvojo, ir lietuviškas žuolė. Audras jis nugalėjo ir prieš vėtras atsilaukė. Dabar, žengiant į antrą dalį šimtmečio, Susivienijime yra 15,000 narių. Tai graži šeima. Vienok tuomi mes negalime ir neturime pasitenkinti. Gerai džiaugtis ir didžiuliais, bet organizacijai bus daug naudingiau, jei mes savo džiaugsmą supinsime su naudingų darbų.

Kodel gi Susivienijimo narių skaičių nepadvigubinti? Kodel šia jubiliejaus proga nepasiekti bent 30,000 narių?

Tiesa, tai nelengvas darbas, bet ir nesunkus. Vienam tiek narių prirašyti beabego netik sunku, bet būtų ir negalima. Vienok dirbant bendru baru nebūna sunku. Štai kaip galima narių skaičių padvigubinti:

Nusistatykite, kad bėgyje šių jubiliejaus metų kiekvienas iš mūsų turime prirašyti po vieną narį. Laikę savaitės bei mėnesio sunku gal kam būtų prikalbinti narių, bet per išties metą — ir pilną galima apgalvoti! — kiekvienam galima vieną narį prijaukinti prie Susivienijimo narių šeimos.

Be kita, daug buvo kalbama ir bandoma sudominti Susivienijimu mūsų jaunimą, bet didesnių pastangų tame darbe iki šiol nesimatė. Rodos Susivienijimas būtų apsitvėręs kokia kinška siena, per kurią jaunimas neperlipa į mūsų organizaciją. Jaunimą užtai mes negalime kaltinti. Susivienijimas turi surasti budus bei žmones jaunimo pritraukimui. Reikia tik pilno noro ir nuodugnaus atsidėjimo jaunimo reikalų ir pobūdžių supratimui, ir jis bus su mumis.

Abelnai, jaunimas yra šioje šalyje gimęs ir augęs ir jo pobūdžiai yra kitoki, negu iš Lietuvos atvykusių. Senesnieji susirinkimuose dažnai veda visokių tarpusavių ilgus ginčus, kurie jaunimui yra nesuprantami, svetimi ir atrodo bereikalingais. Tokie padėtyje, jei kur vienas kitas jaunuolis prisirašo, tai susirinkimuose malonumo neranda.

Kad jaunimą prie Susivienijimo pritraukus ir palaikys, tai ne suaugusieji turi jaunimą prie savęs priraišyti, bet suaugusieji turi prie jaunimo prisipratinti. Susivienijime, kaip ir šeimose: kur tėvai supranta savo vaikus, ten vaikai draugauja su tėvais; kur tėvai vaikų reikalais nesidomi ir neatkreipia į tai dėmesio, ten vaikai eina sau, o tėvai sau, — ir pasekmės esti liudnos.

Tad žengdami į antrą Susivienijimo gyvavimo pusimtį, pašvęskime šį metų minėjimui Susivienijimo Aukstinio Jubilėjaus ne žodžiais, o darbais. Kiekvienas iš mūsų prikalbinkime bent po vieną narį ir dėkime visas pastangas kreipti dėmę į jaunimą: lai jis stoja

dešrų; M. Š. už auką. Krautuvininkui p. J. Grubevičiui už auką produktais. Pažymėtina, kad p. Grubevičius, kaipo biznesierius, nėra vienpusiškas. Jis visoms dr-joms nešykštėja aukų, jų parengimams. Taigi ir SLA. 236 kp. neužmiršta. Musų kuopos nariai atsidėkodami už p. Grubevičiaus duosnumą, turėtų būti nuolatiniais jo pirkėjais. P-no J. Grubevičiaus krautuvinė randasi kampas Dundas ir Claremont gatvių. Ten galima gaut visko, kas šeiminiškai reikalinga; be to, greitas ir mandagus patarnavimas.

Mėnesinis Susirinkimas.

SLA. 236 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko vas. 9 d. Svarbiausias susirinkimo dienotvarkės punktas, tai buvo teatralės kom. rinkimas. Šį kartą pasisekė išrinkti ir į ją vėjo šie asmenys: Kidžienė, A. Kuniutis ir A. Frenzelis. Visi trys energingi ir darbštūs nariai; linkime jiems gerų pasekmių jiems pavestame darbe.

Kiek ilgiau apsižvelgiant prie lietuvių kalbos mokyklės reikalų, kuri veikia jau nuo š. m. sausio 14 d. Nutarta kreiptis prie Pildomosios Tarybos, prašant finansinės pagalbos. Mokyklė lanko arti 40 vaikų. Mokytoja O. Indrelienė ir St. Batkienė.

Į susirinkimą atvyko trijų pažangiųjų org. atstovai, tikslu susitarti kartu minėti 16 d. vasario — Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Didžiama narių tam pritarė ir tuojau išrinko tris atstovus nuo SLA. 236 kp. O. Indrelienė, V. Dagilij ir A. Frenzelis.

Vasario 8 d. Parengimo Pabaigtuvės.

Š. m. vasario 12 d., 8 val. vakare, susirinko visos moterys — vakarienės rengėjos padaryti apskaitą. Apskaituota, kad padengus visas išlaidas, grąno pelno lieka 30 dol. su centais. Entuziamas apėmė visas rengėjas. Viena kitai jautėsi dėkingomis ir džiaugėsi nepaprastai geromis pasekmėmis. Tokiais pigiais bilietais, kaip 35 centai nebuvo tikėtasi gaut tokį pelną.

Bet, čia žinoma, narių pasidarymas ir aukos sulosė didžiausią rolę. Turim visuomet atsiminti, kad vieningumas yra nesugriauinama jėga, prieš kurią nieks nedrįsta priešintis. Tad, palaikymą savitarpį vieningumą!

SLA. 236 kp. Korespondentas. P. S. Praeitį koresp. buvo padaryta klaida. Buvo pažymėta SLA. 236 kuopos išlaidos \$114.76, gi tikrumoje turi būti \$55.33.

Korespondentas.

PITTSBURGH, PA.

IS SLA. 104 Kp. Susirinkimo. SLA. 104 kuopos susirinkimas įvyko vasario 5 d. vakare, Piličių Svetainėje, 1923 Jane St. Pirm. J. Lazauskas atidarė ir vedė susirinkimą, kurio pradžios formalumas atlikus, svarstyta vasario 16-tos reikalai, pagaliau svarstyta patalpinimas kuopos atvaizdo į SLA. Jubiliejaus Albumą. Nutarta nusiimti atvaizdą ir su \$10 pasiūsti Albumo Komisijai, kad įdėtų albumą. Musų gerb. sekretorius